

Sygn. akt III AUa 2290/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Tadeusz Szweda
Protokolant	Dawid Krasowski

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2018 r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. K. (A. K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 24 października 2017 r. sygn. akt XI U 1991/16

oddala apelację.

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 2290/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 sierpnia 2016r., znak (...) organ rentowy przeliczył ubezpieczonemu A. K. emeryturę od dnia 1 lipca 2016r. Jednocześnie organ wskazał, że brak jest podstaw do ponownego ustalenia wysokości emerytury z zastosowaniem art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ zdaniem organu wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia okazał się być niższy od 250%.

W odwołaniu od w/w decyzji z dnia 6 września 2016r. ubezpieczony wnosił o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do przeliczenia podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek z lat 2000-2009, i w związku z tym przeliczenie emerytury na podstawie art. 110a ustawy, ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia jest wyższy niż 250%.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zamieszczoną w zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 24 października 2017r. Sąd Okręgowy – Sąd pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach zmienił zaskarżoną decyzję i zobowiązał organ rentowy do przeliczenia emerytury ubezpieczonego na podstawie art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd ustalił:

Decyzją z dnia 31.07.2009r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu od dnia 23.06.2009r., tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego emeryturę górniczą, zawieszając jednocześnie wypłatę świadczenia z powodu osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1999r. do grudnia 2008r., a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wyniósł 250,18% i został ograniczony do 250%.

Ubezpieczony pracował w KWK (...) w K. od dnia 24.01.2000r. do dnia 30.06.2010r. jako nadsztygar pod ziemią i inżynier ds. BHP pod ziemią.

W okresie od 4 maja 2009r. do 1 kwietnia 2010r. i od dnia 2 lipca 2010r. do nadal, jest zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu w (...) Sp. z o.o. w K. na stanowisku głównego specjalisty ds. BHP.

Decyzją z dnia 8.07.2010r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonego od dnia 1.07.2010r., tj. od dnia następnego po rozwiązaniu stosunku pracy, podejmując w związku z tym wypłatę świadczenia emerytalnego. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 2000r. do grudnia 2009r., a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru (wwpw) wyniósł 249,25%.

W dniu 15 lipca 2016r. ubezpieczony wystąpił z wnioskiem o przeliczenie emerytury z zastosowaniem art. 110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Do akt ZUS ubezpieczony przedstawił pismo pracodawcy (...) sp. z o.o. z dnia 1 lipca 2016r. wraz z drukiem ZUS Rp-7 i zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

Zaskarżoną decyzją z dnia 24 sierpnia 2016r., organ rentowy odmówił ubezpieczonemu ponownego ustalenia wysokości emerytury z zastosowaniem art. 110a ustawy, ponieważ przyjął, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia okazał się być niższy od 250%. Organ wskazał, że w zaskarżonej decyzji dokonał doliczenia okresu zatrudnienia od 1 kwietnia 2016r. do 20 czerwca 2016r., skorygowano przyjęty do podstawy wymiaru (decyzja z dnia 2 czerwca 2010r.) zarobek w 2009r. na podstawie wyjaśnienia zakładu pracy z dnia 8 sierpnia 2016r. oraz przeliczono podstawę wymiaru na podstawie przedłożonego wykazu zarobków za lata od 2000 do 2015. Ustalony wskaźnik podstawy wymiaru z 20 lat wynosi 242,17%, a z 10 lat wynosi - 249,49%, wobec czego nadal najkorzystniejszy jest wskaźnik podstawy wymiaru ustalony z okresu od stycznia 2000r.

do grudnia 2009r., który wynosi 250,41%, zatem zdaniem organu brak jest podstaw do przeliczenia z art. 110a ustawy.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za zasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia co następuje:

Nie ulega wątpliwości, że A. K. podlegał ubezpieczeniom społecznym po nabyciu na mocy decyzji z dnia 31 lipca 2009r. prawa do emerytury. Świadczenie to przyznano mu od dnia 23 czerwca 2009r. Wówczas wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, obliczony z lat 1999-2008, wyniósł 250,18% i został ograniczony do 250%.

Po nabyciu prawa do tego świadczenia skarżący kontynuował zatrudnienie, a następnie wniósł o ponowne przeliczenie emerytury. Decyzją z dnia 8 lipca 2010r. organ rentowy przeliczył skarżącemu na podstawie art. 110 ustawy emerytalnej wysokość emerytury od dnia 1 lipca 2010r. z uwzględnieniem zarobków z lat 2000-2009, z których wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 249,25%.

Skoro zatem ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom po nabyciu przez niego prawa do emerytury, to spełnił jedną z przesłanek, o których mowa w art. 110a ust. 1 ustawy emerytalnej.

Ubezpieczony spełnia również drugą z przesłanek, ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury, wyliczony w oparciu o art. 110 ust. 3 w zw. z art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, jest wyższy niż 250%. Zgodnie z art. 110 ust. 3 ustawy emerytalnej, okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176. W myśl art. 15 ust. 1 tej ustawy, podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W niniejszej sprawie ubezpieczony zgłosił wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, o jakim mowa w art. 110 ust. 3 ustawy emerytalnej, w dniu 15 lipca 2016r. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, przypadających bezpośrednio przed rokiem,

w którym zgłoszono ten wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, to okres

od 1996r. do 2015r. W tym czasie ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu od dnia

1 stycznia 1996r. do dnia 31 grudnia 2015r. Najkorzystniejszy okres kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez ubezpieczonego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, o jakim mowa w art. 110a w związku z art. 100 ust. 3 przy zastosowaniu art. 15 ust. 1 ustawy, przypada od 2000r. do 2009r. Zgodnie z prawidłowymi obliczeniami zawartymi w załączniku do zaskarżonej decyzji ZUS, której Sąd Okręgowy

w pełni dał wiarę, w tym okresie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego wynosił 250,41%.

Wynika z tego, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia jest wyższy niż 250%, przez co ubezpieczony spełnił kolejną przesłankę konieczną do przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110a ust. 1 ustawy emerytalnej.

Nieuprawniony jest wniosek organu rentowego, że ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru może nastąpić tylko w przypadku, gdy do jej obliczenia wskazano inne zarobki lub inne lata niż ostatnio przyjęte. Z art. 110 ust. 3 w zw.

z art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, na podstawie których dokonuje się ponownego przeliczenia świadczenia emerytalnego w sytuacji omówionej w art. 110a, wynika jedynie, że podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony

w art. 15 ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne

i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176. Treść omawianego przepisu

nie obejmuje warunku uwzględnienia innych zarobków lub lat niż ostatnio branych

pod uwagę do przeliczenia emerytury, dlatego nie ma podstaw do odmowy jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury w oparciu o art. 110a ustawy emerytalnej, jeżeli do jej przeliczenia wzięto okres, który w całości lub części stanowił podstawę do obliczenia poprzedniego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tego świadczenia.

Ponadto, przepis art. 110a ustawy emerytalnej nie zakazuje możliwości jego zastosowania do osób, którym, tak jak odwołującemu, wcześniej przeliczono emeryturę na podstawie art. 110 ustawy. Skoro przepis o tym wprost nie wspomina, to nie jest uprawnione stosowanie wykładni zawężającej krąg osób, które mogłyby skorzystać z jednorazowej możliwości przeliczenia ich emerytury na podstawie art. 110a ustawy.

Jak wskazuje projekt uzasadnienia ustawy z dnia 5 marca 2015r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wprowadzającej art. 110a ustawy emerytalnej, daje ona możliwość ponownego obliczania wysokości emerytury osobom, które są aktywne zawodowo po uzyskaniu prawa do tego świadczenia. Osoby, których zarobki przed 1999r. kształtowały się nawet na poziomie wyższym niż 250% przeciętnego wynagrodzenia, opłacały przed 1 stycznia 1999r. składki od pełnego osiąganego wynagrodzenia. Składki te były znacząco wyższe od przeciętnych składek, a mimo tego wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ograniczono do 250% przeciętnego wynagrodzenia. W założeniu ustawodawcy, dodanie art. 110a ustawy emerytalnej miało uzupełnić istniejące rozwiązania o przepisy umożliwiające jednorazowe przeliczenie emerytury w przypadku osób, które osiągały stosunkowo wysokie zarobki (wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wynosił ponad 250%) i odprowadzały przed 1 stycznia 1999r. wysokie składki emerytalne.

Celem wprowadzenia art. 110a tej ustawy było zatem wyrównanie szkód osobom, które opłacały składki od wysokich wynagrodzeń, a których emerytury zostały obliczone z zastosowaniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru składek ograniczonego do 250%.

Ubezpieczony należy do kręgu tych osób i dodatkowo spełnił przesłanki wynikające z art. 110a ustawy, ponieważ podlegał ubezpieczeniom społecznym po nabyciu prawa do emerytury, której przeliczenia się domagał, oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tego świadczenia, obliczony na podstawie art. 110 ust. 3 w zw. z art. 15 ustawy, jest wyższy niż 250% i wynosi 250,41%.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię, a w szczególności przepisu art. 110a ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

W ocenie skarżącego nie jest możliwe przyjęcie WWPW ustalonego z okresu od 2000 do 2009 wynoszącego 250,41% ponieważ wynagrodzenie osiągnięte przez ubezpieczonego w okresie od 2000 do 2009, tj. częściowo po dacie nabycia prawa do emerytury było już uwzględnione przy przeliczeniu świadczenia decyzją z dnia 2.06.2010r. i decyzją z dnia 24.08.2016r.

Wskazując na przytoczony zarzut skarżący wnosił o zmianę wyroku i uznanie, że decyzja organu odmawiająca przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110a jest prawidłowa, a w związku z tym o oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela także stanowisko Sądu I instancji zaprezentowane w motywach zaskarżonego wyroku.

Stanowisko organu rentowego, że ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru może nastąpić tylko w przypadku, gdy do jej obliczenia wskazano inne zarobki lub inne lata niż ostatnio przyjęte jest nieuprawnione.

Wszakże z art. 110 ust. 3 w zw. z art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, na podstawie których dokonuje się ponownego przeliczenia świadczenia emerytalnego w sytuacji wskazanej w art. 110a, wynika jedynie, że podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w art. 15 ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez ubezpieczonego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Treść tego przepisu nie obejmuje warunku uwzględnienia innych zarobków lub lat niż ostatnio branych pod uwagę do przeliczenia emerytury, wobec czego nie ma podstaw do odmowy jednorazowego przeliczenia wysokości emerytury w oparciu o art. 110a pow. ustawy, jeżeli do jej przeliczenia wzięto okres, który w całości lub części stanowił podstawę do obliczenia poprzedniego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru tego świadczenia.

Jednocześnie w treści art. 110a pow. ustawy brak uregulowania statuującego zakaz jego zastosowania do osób, którym wcześniej przeliczono emeryturę na podstawie art. 110 ustawy.

Zatem stosowanie wykładni skutkującej ograniczeniem kręgu ubezpieczonych, którzy mogą skorzystać z jednorazowej możliwości przeliczenia ich emerytury na podstawie art. 110a ustawy nie jest uprawnione.

W tym stanie rzeczy zasadnie skonstatował Sąd I instancji, że ubezpieczony spełnił przesłanki wynikające z art. 110a ustawy, jako że podlegał ubezpieczeniom społecznym po nabyciu prawa do emerytury, której przeliczenia się domagał, oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru tego świadczenia, obliczony na podstawie art. 110 ust. 3 w zw. z art. 15 ustawy, jest wyższy niż 250%.

Z przytoczonych względów Sad Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako pozbawioną podstaw.

/-/ SSA M.Żurecki /-/ SSA J.Pietrzak /-/ SSA T.Szweda

Sędzia Przewodniczący Sędzia

ek